

Іван Багряний:

стежки до пізнання творчості

115 років від дня народження українського письменника, політичного і громадського діяча.

Рекомендаційний список літератури

«Ми об'їхали всю землю навколо,
Пропливли океани й моря,
Та тебе не зрікались ніколи,
Україно ясна, як зоря!

Іван Багрянний.

Постать Івана Багряного — одна з найяскравіших і найдраматичніших в українському письменстві першої половини і середини ХХ ст. Переслідуваний і караний на батьківщині, в УРСР, він не для всіх виявився бажаним і зручним в еміграції, в діаспорі — його політична позиція ставала предметом не лише заперечень, а й злостивих перекручень та наклепів, а серед політичних супротивників знаходилися й такі, що погрожували йому розправою і вдавалися до засобів кримінальних. Замовчуваний в Україні всі повоєнні роки, він тільки після проголошення незалежності став найбільш прочитаним і визнаним в Україні письменником діаспори.

Іван Павлович Багрянний (справжнє прізвище Лозов'ягін) народився 2 жовтня (19 вересня за ст. ст.) 1906 року в м. Охтирка Сумської (колишньої Полтавської) області в сім'ї муляра. Закінчив Краснопільську художньо-керамічну школу, в 1926–1928 роках навчався у Київському художньому інституті. Через упереджене ставлення керівництва, отримати диплом йому не вдалося. Навчаючись в КХІ, він вступає до опозиційного літературного об'єднання МАРС («Майстерня революційного слова») де зближується з Валер'яном Підмогильним, Євгеном Плужником, Борисом Антоненком-Давидовичем, Григорієм Косинкою, Тодосем Осьмачкою та іншими.

1927 року виходить перша збірка поезій "До меж заказаних", 1929 року — поема "Аве Марія", відразу заборонена цензурою. В 1932 році Багряного заарештовано і після 11 місяців узяння у Харківській "внутрішній тюрмі" засуджено на 5 років таборів і відправлено на заслання на Далекий Схід. Не побувши на волі й року, він знову заарештований. 1940 у зв'язку з тяжкою хворобою легенів був звільнений. В роки Другої світової війни жив в Охтирці, працював редактором газети "Голос Охтирщини". 1943 виїхав до Галичини, де взяв участь у створенні Української головної визвольної ради. Написав роман "Звіролови" (1944, перевиданий в 1946–1947 роках під назвою "Тигролови").

В 1945-му емігрував до Німеччини. Його памфлет «Чому я не хочу вертатися до СРСР?» (1946) набув великого розголосу і став одним із тих документів, що змінили на Заході ставлення до проблеми «переміщених осіб». Редагував газету «Українські вісті», заснував Українську революційно-демократичну партію (1948), був головою виконавчого органу Української Національної Ради і заступником президента УНР. Виступав за консолідацію українського патріотичного руху. Також плідно працював як письменник; залишив низку визначних творів: романи "Сад Гетсиманський" (1950), "Буйний вітер" (1957), "Людина біжить над прірвою" (1965), повісті та ін.

Лауреат Державної премії ім. Т. Шевченка (1992, посмертно).

Помер 25 серпня 1963-го в Новому Ульмі (Німеччина). Незадовго перед тим висувався на Нобелівську премію з літератури.

2 жовтня 2021 року виповнюється 115 років з дня народження Івана Павловича Багряного. З метою вшанування пам'яті видатного українського письменника, громадського і політичного діяча, популяризації його творчості підготовлено рекомендаційний список літератури на тему «Іван Багрянний: стежки до пізнання творчості».

Твори Івана Багряного

У2

Б 14

Багряний І. П. Вибрані твори: збірник / І. Багряний; упоряд., авт. передм. та приміток М. Балаклицький. – Київ : Смолоскип, 2006. – 687 с. – (Розстріляне Відродження).

Місце знаходження: фб (1)

У2

Б14

Багряний І. П. Вибрані твори / І. П. Багряний; вступ. ст. і упоряд. Г. М. Жуковська. – Київ : Книга, 2007. – 368 с. – (Твори української діаспори) (До 100-річчя від дня народження).

Місце знаходження : фб (1)

У2

Б 14

Багряний І. П. Вибрані твори / І. П. Багряний; упоряд. текстів та перед. М. А. Балаклицького. – Харків : Ранок, 2009. – 288 с. – (Українська муза : у 12-ти т. т.11).

Місце знаходження: Ч.З. №3 (1)

У2

Б14

Багряний І. П. Генерал : комедія-сатира / І. П. Багряний. – [Б. м.] : Україна, 1948. – 94 с.

Місце знаходження: фб (1)

У2

Б14

б-ка Лисого А./Б14-фб

Багряний І. П. Тигролови : роман в 2-х ч. / І. П. Багряний. – 2-е вид. – Детройт : Прометей, 1955. – 277 с.

Місце знаходження: фб (1)

У2

Б14

Багряний І. П. Буйний вітер : роман / І. П. Багряний. – Київ : Україна, 1957. – 419 с.

Місце знаходження : фб (1)

У2

Б14

Багряний І. П. Людина біжить над прірвою : роман / І. П. Багряний ; післям. Л. Череватенка. – Київ : Український письменник, 1992. – 320 с.

Місце знаходження : аб (1)

У2

Б 14

б-ка Забарного О. В./Б 14-Ч.3.№3

Багряний І. П. Під знаком Скорпіона: з творчої спадщини письменника: поезія, проза, публіцистика / І. П. Багряний; упоряд. та авт. передм. О. Шугай. – Київ : Смолоскип, 1994. – 240 с. : портр.

Місце знаходження: Ч.3.№3 (1)

У2

Б14

Багряний І. П. Публіцистика: доповіді, статті, памфлети, рефлексії, есе / І. П. Багряний; упоряд. О. Коновал. – Київ : Смолоскип, 1996. – 856 с.

Місце знаходження : Ч.3.№3 (3), ав (1), фб (1), аб (1)

У2

Б14

Багряний І. П. З камери смертників. Гулляй-Поле. Морітурі / І. П. Багряний. – Львів : Сполом, 2000. – 160 с.

Місце знаходження: Ч.3.№3 (1), фб (1), ав (1)

У2

Б 14

Багряний І. П. Вірю! : хрестоматія / І. П. Багряний ; упоряд. і автор післяслова В. Усань. – 2-е вид. – США–Канада : Об'єднання демократичної української молоді (ОДУМ) ; Чикаго–Харків : Фундація імені Івана Багряного, 2001. – 544 с. – (До 95-річчя від дня народження І. П. Багряного). – Бібліогр.: с. 534–538.

Місце знаходження: фб (1), Ч.3.№3 (4)

8У2

Б14

Багряний І. П. Листування. 1946–1963 : в 2-х т. Т. 1 / І. П. Багряний; упоряд. О. Коновал ; Фундація ім. Івана Багряного. – Київ : Смолоскип, 2002. – 706 с. : портр. – Іменний показ.: с. 691–702.

Місце знаходження: фб (1), Ч.3.№3 (1)

У2

Б14

Багряний І. П. Сад Гетсиманський: твори шкільної програми для обов'язкового читання та вивчення: для старшого шкільного віку / І. П. Багряний. – Київ : Школа, 2008. – 512 с. – (Бібліотека шкільної класики).

Місце знаходження: фб (1)

У2

Б 14

Багряний І. П. Скелька : поеми / І. Багряний. – Харків : Важпромавтоматика. – [Б. м.] : Формат, 2008. – 288 с. – (Грамота).

Місце знаходження: аб (1)

У2

Б 14

Багряний І. П. Казка про лелек та Павлика-мандрівника: подарунок маленьким / І. П. Багряний ; обкладинка і малюнки автора. – Київ : Смолоскип, 2011. – 48 с. : цв. ил.

Місце знаходження: аб (1)

У2

Б 14

Багряний І. П. Пацан : оповідання (скорочено) / І. П. Багряний // Вивчаємо українську мову та літературу. - 2012. - N 13. - С. 29-32.

Місце знаходження: Ч.З.№3

Література про життєвий і творчий шлях письменника

8У2

Д 43

Громадянська снага і політична прозорливість : публіцистика Івана Багряного // Дзюба І. М. На трьох континентах: у 3-х кн. / І. М. Дзюба. – Київ, 2013. – Кн. 1. – С. 264–278.

Місце знаходження: Ч.З.№3 (1), фб (1)

8У2

К 61

Колошук Н. Г. Іван Багряний: доміанти творчості та проблеми вивчення: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Надія Колошук. – Луцьк : Твердиня, 2010. – 104 с. – Бібліогр.: с. 68–75.

Місце знаходження: Ч.З.№3 (1)

8У2

Р 64

Роздольська І. Іван Багряний: програмні тексти. Ілюстрації. Пояснення. Завдання. Тести / І. Роздольська. – Київ : АртЕк, 2001. – 62 с. : іл. – (Усе для школи. Українська література. 11 клас ; вип. 6). – Список літ.: с.61.
Місце знаходження: фб (1), Ч.З.№3 (1)

8У2

С 24

б-ка Башкатової С. А./С 24-КСХ

Світ Івана Багряного: за матеріалами обл. наук.-практич. конференції. Чернігів, вересень 1996 р. – Чернігів : Редакційно-видавничий відділ, 1996. – 57 с.

Місце знаходження: КСХ (1)

8У

У 45

Українські письменники: Біографії. Огляди творчості. Літературні напрямки і течії. Літературознавчий словник : [Довідник]. – Київ : Велес, 2011. – 368 с.

Багряний, Іван Павлович (український поет, прозаїк, публіцист ; 1906-1963)\про нього

Місце знаходження: фб (1)

8У2

Ш 95

Шугай Олександр. Іван Багряний: нове й маловідоме : [в 2 кн.] : есеї, документи, листи, спогади, нотатки. факти / Олександр Шугай ; [літ. ред. Н. Шугай]. – К. : Смолоскип, 2013.

Кн. 1 / авт. передм. І. Дзюба. – 2013. – 955, [3] с. : фото. – Ім. покажч.: с. 943-948.

Кн. 2. – 2013. – 1045, [3] с. : фото. – Ім. покажч.: с. 1023–1036.

Анотація: До першої книги ввійшли матеріали з архівів колишнього КДБ, дослідження про табір Ді-Пі в Новому Ульмі (ФРН), відгуки представників української діаспори та зарубіжних рецензентів на творчість Івана Багряного.

До другої книги ввійшли матеріали, що висвітлюють новоульмівський період життя і творчості І. Багряного.

Місце знаходження: фб (1)

Статті з періодичних видань та збірників

Базилевський В. Народжений для бою / В. Базилевський // Літературна Україна. – 2016. – N 20 (26 травня). – С. 15.

Місце знаходження: Ч.З.№3

80(06)

Л 64

Вакуленко Г. М. Функціонально-стильові особливості речень з однорідними членами в романах Івана Багряного / Г. М. Вакуленко // Література та культура Полісся : зб. наук. праць / відп. ред. та упоряд. Г. В. Самойленко. – Ніжин, 2019. – Вип. 96 : Серія "Філологічні науки", № 13. – С. 214–222.

Місце знаходження: фб (1), ав (1), ІБв (1), Ч.З.№2 (1), Ч.З.№3 (1)

Василенко В. Вихід із тіні, або "Імперський чоловік" – "колоніальна жінка" / В. Василенко // Слово і Час. – 2017. – N 4. – С. 41–54.

Місце знаходження: Ч.З. №3

Козак С. Проблема Ді-Пі в часописі "Українські вісті" / С. Козак // Вісник Книжкової палати. – 2013. – № 11. – С. 32–35. – Бібліогр.: 13 назв.

Анотація: У статті проаналізовано зміст публікацій періоду Ді-Пі (переміщені особи) (1945–1951) в еміграційній газеті "Українські вісті" (Новий Ульм, Німеччина).

Місце знаходження: Ч.З. №3

Коць Т. А. "Я вернусь до своєї Вітчизни з мільйонами своїх братів і сестер..." / Т. А. Коць // Українська мова. – 2017. – N 2 (62). – С. 148–154.

Рец. на кн. : Мовний всесвіт Івана Багряного : зб. наук. праць, присвячений 110-річчю з дня народження Івана Багряного / упоряд. С. Козак. – Київ : Українська видавнича спілка ім. Івана Багряного, 2016. – 364 с.

Місце знаходження: Ч.З. №3

Лавріненко Ю. А. Багряний Іван – політичний діяч і письменник / Ю. Лавріненко // Літературна Україна. – 2013. – N 7 (14 лютого). – С. 10–11.

Місце знаходження: Ч.З. №3

371(05)

Н 37

Сквіра Н. М. Україна, Сибір і Далекий Схід у творчості Івана Багряного та Василя Стуса / Н. М. Сквіра // Наш український дім . № 2 / Ніжин. держ. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2013. – 111 с.

Місце знаходження: фб (1)

Шугай О. Ненаписана книга Івана Багряного: (дещо про поїздку письменника до США та Канади) : до 110-річчя від дня народження / О. Шугай // Літературна Україна. – 2016. – № 35 (15 вересня). – С. 8–9.

Місце знаходження: Ч.З. №3

Шугай О. Як Іван Багряний опікувався...Орвеллом / О. Шугай // Літературна Україна. – 2017. – № 18/19 (4 травня). – С. 15.

Місце знаходження: Ч.З. №3

Вивчення творчості письменника в школі

Волошина Н. Незабутній Іван Багряний (Іван Павлович Лозов'ягин). 1906–1963 / Н. Волошина // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України . – 2008. – №12. – С. 10–13.

Місце знаходження: Ч.З.№3

Гриневич В. Іван Багряний – митець і особистість : матеріали до вивчення життя і творчості підрадянського періоду / В. Гриневич // Українська література в загальноосвітній школі. – 2008. – №5. – С. 8–11.

Місце знаходження: Ч.З.№3

Згурська Л. Іван Багряний – письменник і громадянин : урок-проект з української літератури, 11 клас / Л. Згурська // Українська мова й література в сучасній школі. – 2012. – № 4. – С. 59–66.

Місце знаходження: Ч.З.№3

Киниця К. І. "Сміливі завжди мають щастя": урок за романом І. Багряного "Тигролови" / К. І. Киниця // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2011. – № 22/24. – С. 37–44.

Місце знаходження: Ч.З.№3

Миронець Н. Роман Івана Багряного "Сад Гетсиманський" – правдиве свідчення про пережите / Н. Миронець // Українська мова й література в сучасній школі. – 2012. – № 11/12. – С. 9–12. – Бібліогр.: с. 12.

Місце знаходження: Ч.З.№3

Мовчун А. З Україною в серці: твори письменників української діаспори у курсі літературного читання / А. Мовчун // Учитель початкової школи. – 2017. – № 6. – С. 8–15.

Місце знаходження: Ч.З.№2

Приліпко І. Духовенство в умовах тоталітарного режиму: на прикладі творчості Володимира Винниченка та Івана Багряного) / І. Приліпко // Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах . – 2015. – № 4. – С. 50–56.

Місце знаходження: Ч.З.№3

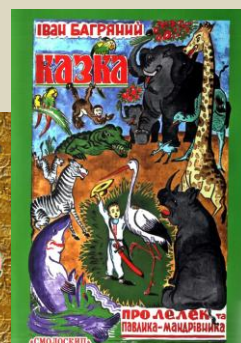
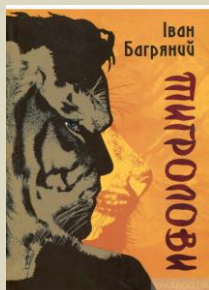
Слоньовська О. "Письменник, мученик, вигнанець" : вивчення творчості Івана Багряного в школі з допомогою матеріалів науково-методичної розвідки Ольги Куцевол "Народився він для бою..." / О. Слоньовська // Українська мова й література в сучасній школі . – 2013. – № 12. – С. 67–68.

Рец. на кн. Куцевол Ольга. Народився він для бою... : навч. посіб. / Ольга Куцевол. – Вінниця: ТОВ "Ландо ЛТД", 2011. – 288 с.

Місце знаходження: Ч.З.№3

Рекомендаційний список літератури представляє документи із фондів бібліотеки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

Для пошуку інших видань радимо скористатися електронними ресурсами бібліотеки та традиційними картковими каталога

Підготувала Мухомодєєва Н. В, завідувач ІБВ